

10. ODOLÁVAŤ ZLÉMU VPLYVU VRSTOVNÍKOV

Čo to smrdí?

1. PRÍPRAVA

A. PRAMEŇ (VÝCHODZIE TEXTY)

- **Rimanom 12, 2:**

SEP „A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovením zmýšľania, aby ste vedeli rozoznať, čo je Božia vôľa, čo je dobré, čo mu je príjemné, čo je dokonalé.“

NPK „Nenapodobňujte zvyky a spôsoby ostatného sveta a zmeňte celé svoje zmýšľanie. Len tak budete schopní rozoznať, čo je Božia vôľa, čo je teda správne, dokonalé a jemu milé.“

- **Žalm 1, 1:**

SEP „Blahoslavený ten, kto nechodí podľa rady bezbožníkov, nestojí na ceste hriešnikov, nesesáva v kruhu posmešnikov,“

(Sudcom 13-16; Lukáš 22, 54-62; Ján 1, 35-46; Efezským 5, 1; 1.Janova 2, 6. Ďalšie texty sú uvedené v študentských materiáloch.)

B. ČO MÁ BYŤ POVEDANÉ NA TÉMU „ODOLÁVAŤ ZLÉMU VPLYVU VRSTOVNÍKOV“?

S vplyvom vrstovníkov sa musia vyrovnávať všetci, nie len dospievajúci. Vrstovníci na nás môžu mať dobrý alebo zlý vplyv. Ich dobrý vplyv môže mladým pomôcť vyniknúť v určitej oblasti, môže im otvoriť nové obzory, dať nové záľuby i priateľov. Zlý vplyv vrstovníkov však funguje presne opačne. Bráni rastu, oslabuje charakter, znižuje

sebadôveru. Pre mladých ľudí je dôležité sa modliť, aby dokázali zlý vplyv vrstovníkov rozoznať a aby mu s pomocou Ducha Svätého dokázali odolať. Tiež je dôležité, aby sme im pripomínali moc Božej milosti v prípade, že takému vplyvu podľahnú.

C. KAM SMERUJEME S TÉMOU „ODOLÁVAŤ ZLÉMU VPLYVU VRSTOVNÍKOV“? (O ČO NÁM IDE?)

Chceli by sme, aby po preštudovaní úlohy, si študenti...

1. ... uvedomili, že vrstovníci na nich môžu mať dobrý i zlý vplyv.
2. ... rozvinuli stratégiu, ako čeliť negatívnemu vplyvu.
3. ... uverili, že vďaka Božej milosti môžu mať schopnosť rozlišovať i silu postaviť sa na odpor.

D. POMÔCKY

Úvod: (Aktivita A) sada samolepiek, špagát, rôznofarebné prúžky papiera (tri až päť farieb, jeden prúžok by mal byť dvojfarebný); (Aktivita B) papiere, písacie potreby.

Prepojenie: Biblia, študentské materiály.

Aplikácia: Dve misky, cukor (práškový, kryštál alebo sladká voda), škrob (alebo soľ, ocot alebo slaná voda), lyžičky (toľko, koľko máte študentov).

2 - PREMOSTENIE (rozohriatie, rozbeh)

A. ČO UŽ POZNÁM

Keď študenti prichádzajú do triedy, využite prvých 10 minút nasledovne :

1. **Opýtajte sa, ktorý verš z časti na stredu ich najviac zaujal a oslovil.
Povzbudte ich, aby sa tento verš pokúsili povedať naspamäť.**

2. Dajte im príležitosť podeliť sa o vlastný citát, ktorý si napísali k pondelňajšej lekcii. Hovorte potom zvlášť o tých, ktoré celkom nevystihujú kresťanský pohľad na život. (Takéto citácie sa zrejme neobjavia v každej lekcii.)

3. Pozrite sa spoločne na rôzne odpovede, ktorými reagovali na otázky v časti na nedeľu. Pokiaľ je to možné, môžete im vytlačiť odpovede, ktoré sa objavili na webovej stránke <http://RealTimeFaith.adventist.org>. Diskusiu o týchto rôznych názoroch zakončíte myšlienkami z časti „ČO MÁ BYŤ POVEDANÉ O...“ z učiteľských materiálov.

Pokiaľ máte väčší počet študentov, je dobre, aby sa na túto aktivitu rozdelili do menších skupiniek s dospelým vedúcim.

B. ĎALŠIE SÚČASTI SOBOTNEJ ŠKOLY

- Song servis
- Misijná časť
- Oznámenie

3 - ZAČÍNAME

Poznámka pre učiteľov: Utvorte si vlastný program z možností, ktoré sa Vám ponúkajú. Pri príprave myslite na to, že študenti musia mať možnosť sa aktívne zapojiť a komunikovať i medzi sebou a príležitosť študovať Božie Slovo. Nezapudnite im počas lekcie rozdať študentské materiály na ďalší týždeň.

A. ÚVODNÁ AKTIVITA

Príprava – Budete potrebovať sadu samolepiek, špagát, prúžky farebného papiera (3-5 farieb). Jeden by mal byť kombináciou dvoch farieb.

Pozor – Požiadajte študentov, aby zavreli oči. Niektorým študentom nalepte na čelo samolepku, iným okolo zápästia alebo prstu uviažte špagát, iným dajte do ruky papierik. Jednému študentovi nedajte nič.

Štart – Požiadajte študentov, aby otvorili oči. Musia sa rozdeliť do skupiniek podľa vlastného uváženia a nesmú pri tom hovoriť.

Rozbor akcie – [?] „**Prečo ste práve v tej skupine, v ktorej ste?**“ (Nieкто ma tu postavil; tu sa cítim dobre; zdalo sa mi, že tu patrím; neviem, myslel som, že sa máme rozdeliť podľa farieb.) „**Podľa čoho ste sa zaradili do svojej skupiny? Aký vplyv na vás mali ostatní?**“ (malý; veľký; žiadny...) Študenta, ktorý má dvojfarebný papierik sa spýtajte, prečo je vo svojej skupine (alebo prečo sa do žiadnej nezaradil). „**Ako si sa cítil, ako iný?**“

Povedzte: „**Urobili ste to, čo ste urobili čiastočne preto, že ste sa nechali ovplyvniť vrstovníkmi. Nieкто vás chcel do skupiny, a tak ste k nemu išli. Dnes budeme hovoriť o vplyve vrstovníkov.**“

A. ÚVODNÁ AKTIVITA

Príprava – Na každú stoličku položte papier a niečo na písanie. Postavte sa do rohu miestnosti.

Nehovorte, ale na študentov na vašej strane miestnosti sa usmievajte. Ignorujte tých, ktorí sedia na opačnej strane. Pokračujte v tom, dokiaľ nie sú v triede všetci študenti.

Štart - Keď sú všetci študenti v triede, spýtajte sa:

Rozbor akcie – [?] „**Prečo sedíte tam, kde sedíte?**“ (Zdalo sa, že tam máme sedieť; pretože tam sedeli všetci ostatní...) „**Prečo ste sa neposadili na druhú stranu?**“ (Vyzeralo to, že tam nemáme sedieť, nikto iný tam nesedel...)

Pokiaľ nejakí študenti sedia na opačnej strane triedy, spýtajte sa ich: „**Ako ste sa tu cítili?**“ (divne, ako by sme nepatrili k triede, skvele, ako ti najlepší...)

„Vplyv vrstovníkov a tiež čiastočne vplyv učiteľa bol dôvodom, prečo ste sa rozhodli sadnúť si práve tam, kde sedíte. Bez slov som vám naznačil(a), kde máte sedieť. Vy ste potom ovplyvnili svojich spolužiakov. Aby sa necítili sami, sadli si na tú istú stranu. Pokiaľ o tom nepremýšľame, niekedy si vplyv vrstovníkov ani nemusíme všimnúť. Dnes budeme o tom viac hovoriť.“

(Buďte pripravení aj na iný výsledok. Možno si niekto, kto je v triede obľúbený, sadne na opačnú stranu a ostatní ho budú nasledovať. V tomto prípade poznamenajte, že vplyv vrstovníkov je predsa len silnejší než vplyv učiteľa.)

C. ÚVODNÁ ILUSTRÁCIA

Dohovorte sa dopredu s dvoma študentmi na improvizovanej scénke, pri ktorej sa jeden snaží prehovoriť druhého, aby urobil niečo zlého. Druhý študent nakoniec presvedčí prvého študenta, aby to nerobil.

„Čo sa práve odohralo? Viete, ako sa tomu odborne hovorí?“

„Keď sa vás vaši vrstovníci snažia nejako ovplyvniť, hovorí sa tomu „vplyv vrstovníkov“. Môže byť dobrý i zlý. To závisí na tom, ako sa k nemu postavíte.“

4. SPÁJUJÚCI ČLÁNOK

A. PREPOJENIE S KRÁĽOVSTVOM

Požiadajte študentov, aby si našli verše v knihe **Ján 1, 35-46**.

Svojimi slovami povedzte nasledujúce myšlienky:

V týchto veršoch vidíme, že prví učeníci Pána Ježiša boli pôvodne učeníkmi Jána Krstiteľa. Pretože sa Ján k Pánu Ježišovi hlásil (verš 36) a učeníci Jána poznali, keď ich Ježiš vyzval, aby Ho nasledovali, urobili to (verš 43). Filip, Peter i Ondrej tiež pochádzali

z rovnakého mesta (verš 44). Potom Filip našiel Natanaela a povedal mu o Ježišovi (verš 45). Keď mal Natanael námietky, Filip mu povedal: „Pod' a presvedč sa!“ (verš 46) To je dobrý príklad vplyvu vrstovníkov.

Vrstovníci na nás môžu mať tiež negatívny vplyv. Našou úlohou, ako veľvyslancov Božieho kráľovstva, je mať pozitívny vplyv na našich priateľov, povzbudzovať ich, aby nasledovali Ježiša. Zároveň musíme odolávať negatívne vplyvu vrstovníkov, ktorý nám v nasledovaní môže brániť.

B. PREPOJENIE S ILUSTRÁCIOU V LEKCII

Požiadajte niekoho, aby prečítal príbeh, ktorý je v úvode študentského materiálu.

[?] „Ako mohol Gregory reagovať, keď ho Josh a Sath prehovárali, aby im pomohol?“ (Nie. Nie, ďakujem. Nie, mám niečo iného...) **Čo mohol urobiť?** (Odísť. Vymyslieť niečo iného...) **„Boli ste vy sami niekedy v takej situácii? Vysvetlite. Prečo si myslíte, že sa nechal Gregory prehovoriť, i keď mu to nepripadalo správne?“** (Kamaráti ho prehovorili. Nechcel im skaziť zábavu.) **„Ako sa asi cítili Josh a Gregory, keď sa Sath priznal?“** (Boli prekvapení. Cítili sa previnilo.) **„Čo sa mohli Josh a Gregory z tejto skúsenosti naučiť?“** (Hovoriť jednoducho nie. Spolu sa mohli postaviť proti Sathovmu nápadu. Josh sa mohol naučiť dôverovať viac svojim inštinktom.)

Požiadajte niekoho, aby prečítal verše z **Kazateľ 4, 9-12**.

Povedzte: „Toto je skutočný príbeh, ktorý sa v USA stal. Verše, ktoré sme si práve prečítali, i príbeh nám pripomínajú, ako veľmi sa vrstovníci ovplyvňujú. Kamaráti – vrstovníci – vám môžu pomáhať, alebo vás môžu ťahať nadol.“

C. PREPOJENIE SO ŽIVOTOM

Predstavte študentom nasledujúcu situáciu:

Rodičia vás zaviezli raz v sobotu na celodennú mládežníčku akciu. Keď odídu, niekoľko vašich kamarátov hovorí: „V obchodnom centre bude dnes na poludnie spievať nová skupina. Je to zadarmo. Môžeme tam ísť autobusom, a potom sa tu pred koncom vrátiť. Tvoji rodičia sa to nedozvedia. Pôjdeš s nami?“

*Spýtajte sa: „**Čo odpoviete?** (Také veci v sobotu nerobím. Nemôžem ísť s vami. Rodičia by s tým nesúhlasili. Nechcem. Radšej zostanem tu.) „**Čo urobíte?**“ (Poobzerám sa po iných kamarátoch. Pôjdem s nimi, ale potom im poviem, že som si to rozmyslel/rozmyslela. Pôjdem na záchod a tam sa schovám a počkám, až budú preč. Zavolám rodičom a spýtam sa, či môžem ísť.)*

„Keď viete, kto ste a kým ste, keď viete, že môžete požiadať Boha o múdrosť a silu, pomôže vám to urobiť v takej i v podobných situáciách správne rozhodnutie. Negatívne vplyvu vrstovníkov vám tiež pomôže odolávať to, keď si dopredu premyslíte, čo v takej situácii robiť a posilníte sa biblickými veršami (cti svojich rodičov, pamätaj na deň sobotný, neklam).

5. APLIKÁCIE

APLIKAČNÁ AKTIVITA

Študentov posadte do kruhu, doprostriedka dajte dve priehľadné misky. V každej miske bude niečo, čo vyzerá podobne, ale má inú chuť. Napríklad: V jednej miske bude práškový alebo krupicový cukor, alebo sladká voda. V druhej miske bude škrob alebo soľ, alebo voda so soľou alebo octom. Dajte všetkým študentom lyžičky.

Povedzte: „Každý deň sa musíme rozhodovať. Niekedy nie je ľahké urobiť správne rozhodnutie. Teraz si to budeme trénovať.“

Vyzvite študentov, aby sa podívali na misky a rozhodli sa, z ktorej chcú ochutnať.

Povedzte: „Môžete si na lyžičku nabrat', koľko chcete. Počkajte, až budú všetci pripravení a potom to všetci naraz zjeme.“

Potom, čo všetci ochutnali (niektorým to chutiť nebude), sa spýtajte:

„Ako ste si vybrali? Bola táto situácia podobná tým, v ktorých sa musíme v živote rozhodovať? Akú radu by ste mohli iným dať, keď sa chcú správne rozhodnúť?“

Vyzvite, aby niekto prečítal verše v **Efezským 5, 1** a **1. Janova 2, 6**.

„Čo nám tieto verše hovoria o rozhodovaní?“ (Potrebujeme Božiu pomoc. Keď sa budeme snažiť jednať ako On, nemôžeme sa pomýliť.)

B. APLIKAČNÉ OTÁZKY

1. Porozprávajte o tom, keď po vás niekto chcel, aby ste urobili niečo, čo by ste robiť nemali a vy ste povedali nie. Odkiaľ ste vzali silu, postaviť sa na odpor?
2. Ako môžete odpovedať, keď po vás niekto chce, aby ste urobili niečo, o čom viete, že je zlé?
3. Čo odpoviete na: „Ale choď. Nikto sa to presa nedozvie!“?

4. Pokiaľ ste podľahli nátlaku vrstovníkov, čo urobíte, aby sa vám to nabudúce nestalo? Čo odpoviete, keď vám kamaráti budú hovoriť, že minule ste to predsa urobili?
5. Ako môžete mať na druhých pozitívny vplyv? Rozprávajte, kedy sa to stalo.
6. Uďte príklady biblických postáv, ktoré mali na iných zlý vplyv.

6. ZÁVER LEKCIE

ZHRNUTIE

Vlastnými slovami zhrňte nasledujúce myšlienky:

„Vy ste moji svedkovia - znie výrok Hospodina - a môj služobník, ktorého som si vyvolil,...“ (Izaiáš 43, 10). Keď si budeme pripomínať, že sme Božími svedkami, veľvyslancami Jeho kráľovstva, pomôže nám to odolávať negatívne vplyvu vrstovníkov. Tiež nám to pomôže uvedomovať si, že našou úlohou je pôsobiť pozitívnym vplyvom na ostatných, aby sa rozhodli nasledovať Ježiša a v Jeho sile si vybrali, čo je správne. Môžeme tiež premýšľať o situáciách (ľuďoch, miestach, veciach...), ktoré nás môžu negatívne ovplyvňovať. Mali by sme si naplánovať a nacvičiť čo povieme, aby sme boli na pokušenie, ktoré nevyhnutne príde, pripravení.